

Neljapäeval taasasutatakse Rakvere Muinsuskaitse Selts

OLAV MÄE,
RAKVERE MUUSEUMI DIREKTOR

Rakvere Muinsuskaitse Selts taasasutatakse 13. mail. Nii otsustasid hiljuti maakonna mõisatesse ringsõidu korraldanud aktiivsed inimesed, kellest loodetavasti kujuneb Rakvere Muinsuskaitse Seltsi tuumik.

Seltsi taasasutamise eeltööd on jõudnud tänaseks nii kaugele, et ülehommel kell 16 saab Rakvere Muuseumi näitusesaalides teoks see, mille nimel initsiatiivgrupp ligi kuu aega tegutses. Avalduse Rakvere Muinsuskaitse Seltsi liikmeks astumise kohta on praeguseks kirjutanud 11 inimest, kuid näiteks mõisate ringsõitudest osavõtnute arv on olnud oluliselt

suurem. Lisaks on teada inimesi, kes ühel või teisel põhjusel pole siiani kontakteerunud, kuid toetavad seltsi taastamist.

2. mail külastasid muinsuskaitsehuvilised maakonna mõisaid marsruudil Inju-Porkuni-Tamsalu-Sääse-Vao-Kiltsi-Avanduse-Paasvere-Muuga-Roela-Kulina-Küti-Voore-Vinni-Mõdriku. Sedapuhku said osavõtjad mitme mõisa kohta huvitavat infot, mida lisaks hr Joonuksile jagasid veel ka inimesed, kes ise või kelle esivanemad olid mõnes mõisas töötanud. Teekonnal külastatud mõisate seas oli hulk neid, mille olukord vähemalt pealiskaudsel vaatlusel optimismi sisendab - Inju, Porkuni, Vao tornlinnus, Kiltsi, Muuga, mõlemad Roela mõisad, Vinni ja Mõdriku. Kes vähegi maakonna mõisatega kursis, paneb tähele, et valdavalt on tegu

nende hoonetega, kus töötab praegu kool. Tänu haridusasutuste olemasolule mõisates on tagatud ka nende säilimine ja normaalne ekspluateerimine.

Muidugi oli teekonnal nähtud mõisate seas ka teistsuguseid näiteid. Tamsalu mõisa meenutavad vaid omaaegsed müürid, mõisa asemel on juba hulk aastaid kultuurimaja. Hoopis troostitu on Sääse mõisa saatus, mis sotsialismile omase kohaliku väärastunud initsiatiivi tõttu tundus ühismajandi imposantse hoone kõrvale sobimatu ja lammutati osaliselt. Avanduse mõisa tulevik sõltub aga taas korraliku peremehe leidmisest - oleks väga kahju, kui see suurejooneline ehitis päästmatult lagunema hakkab.

Paasvere ja Vao mõisa kunagiste peahoonete asukohta meenutavad praegu vaid puudesse kasvanud varemed.

Kulina mõisa olukord on praegu küll veel päris hea, kuid pikaajalise tühjaksjäämise korral tekitab samuti kõhedust. Küti mõis on omaaegsete ümberehituste tõttu põhjalikult rikutud. Voore mõis seisab pärast vanadekodu ärakolimist mahajäetuna.

Seekordsel retkel hakkas kõigest hoolimata siiski silma enam positiivset kui nukrakstegevat. Maakonnas on kokku aga nii palju mõisaid, et pärast teist ringsõitu otsustati veel vähemalt üks analoogne ringsõit korraldada.

Kõik Rakvere Muinsuskaitse Seltsi taasasutamisest huvitatud inimesed on oodatud 13. mail kell 16 Rakvere Muuseumi näitusesaalides. Infot nii asutamiskoosoleku kui ka seltsi tegevuse kohta saab Olav Mäelt telefonil 44369. □